

Vastaus valtuustoaloitteeseen / Valtuustoaloite kesätyösetelin käytön laajentamisesta toisen asteen opiskelijoille ja alueellisen yrittäjyyden tukeminen

Kaupunginhallitus 25.05.2026 § 153
2279/00.01.07/2026

Valmistelijat / lisätiedot:
työllisyyspalvelupäällikkö Virpi Noronen, puh. 044 718 1071
työllisyysaluejohtaja Tiina Mäenpää, puh. 044 718 7502
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

kaupunginjohtaja Soile Lahti

Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle, että se merkitsee saadun selvityksen tiedoksi vastauksena valtuustoaloitteeseen.

Päätös

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti jättää asian pöydälle.

Liitteet 2279/2026 Valtuustoaloite - Kesätyösetelin käytön laajentaminen toisen asteen opiskelijoille ja alueellisen yrittäjyyden tukeminen

Päätöshistoria

Elinvoimajaosto 13.05.2026 § 30

Päätösehdotus

elinvoimajohtaja Timo Antikainen

Elinvoimajaosto esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle oheisen vastauksen valtuustoaloitteeseen kesätyösetelin käytön laajentamisesta toisen asteen opiskelijoille ja alueellisen yrittäjyyden tukemisesta.

Päätös

Merkitään, että työllisyyspalvelupäällikkö Virpi Noronen poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn jälkeen.

Elinvoimajaosto hyväksyi yksimielisesti esittelijän päätösehdotuksen.

Selostus

Valtuutetut Keijo Ollikainen ja Johanna Huhta sekä 41 aloitteen allekirjoittajaa ovat jättäneet 23.3.2026 valtuustossa valtuustoaloitteen kesätyösetelin käytön laajentamisesta toisen asteen opiskelijoille ja alueellisen yrittäjyyden tukemisesta.

Aloitteessa esitetään, että kesätyösetelin kohderyhmää laajennetaan toisen asteen alkuvaiheessa oleviin opiskelijoihin (esimerkiksi lukion ja ammatillisen koulutuksen 1. ja 2. vuoden opiskelijat), kesätyösetelin markkinointia tehostetaan kouluissa ja sosiaalisessa mediassa, jotta yhä useampi nuori ja työnantaja saa tiedon mahdollisuudesta, korostetaan ja tuetaan nykyistä mahdollisuutta käyttää seteliä myös Kuopion ulkopuolella Pohjois-Savossa.

Kuopion työllisyyspalvelussa kesätyöseteli on ollut käytössä vuodesta 2018 saakka. Alusta lähtien kesätyösetelin tarkoitus on ollut tukea nuoria työkokemuksen saamisessa, joille useille kesätyö on ensimmäinen kosketus työelämään. Tästä syystä kohderyhmä on ollut kaikki 9-luokkalaiset, joilla muutoin on riski jäädä kesätyömarkkinoiden ulkopuolelle.

Kesätyöseteli on arvoltaan 300e ja työnantajana maksaman palkan tulee olla vähintään 450e kahden viikon/10 työpäivän ajalta. Peruspalkan tulee olla kuitenkin työehtosopimuksen tai yleissitovan työehtosopimuksen mukainen. Muussa tapauksessa on työntekijälle maksettava tehdystä työstä tavanomainen ja kohtuullinen palkka niin, että työttömyysturvalain työssäoloehdon mukainen vähimmäispalkka täyttyy eli vähintään 8,31 euroa tunnissa. Peruspalkan lisäksi kesätyöntekijälle tulee maksaa lomakorvaus ja huomioida mahdolliset iltaja viikonloppulisät. Kesätyösetelin saajan tulee olla kuopiolainen nuori, mutta kesätyöpaikka on voinut sijaita missä päin Suomea tai EU:n aluetta tahansa, valtuustoaloitteessa ehdotetun mukaisesti.

Kesätyöseteliä on voinut vaihtoehtoisesti käyttää 4H-yrittäjyyteen tai opiskeluihin liittyvien yrittäjyysopintojen osana (Nuorten yrittäjyys ja talous NYT). 4H-yritys on nuoren tai nuorten kesän ajaksi perustama yritys. Kesäyrittäjäyden tukemiseksi on voinut hakea 4H-yrityksen perustava kuopiolainen nuori, jolle on myönnetty Kuopion kaupungin kesätyöseteli. NYT-kesäyrittäjä on opiskelijan tai opiskelijoiden osana opintoja perustama NYT-yritys. NYT-Kesäyrittäjäyden voi saada Kuopiossa kirjoilla oleva opiskelija, jolla on voimassa oleva opinto-oikeus vähintään elokuun 2026 loppuun asti.

Ensimmäisinä vuosina kesätyöseteli kohdennettiin vain 9-luokkalaisille ja ikäryhmän koko huomioon ottaen seteleitä on jaettu keskimäärin 1200–1300 seteliä vuosittain. 9-luokkalaisia nuoria on setelin tuella työllistynyt vuosittain n. 300. Myöhemmin kesätyösetelin käyttöä on laajennettu niin, että sitä on voinut hakea 9-luokkalaisten lisäksi vuosittain myös tietyt ikäluokat. Näitä kesätyöseteleitä on ollut jaossa vuosittain 150 kpl. Tähän kohderyhmään voivat kuulua myös aloitteen mukaiset lukiolaiset ja toisen asteen alkuvaiheen opiskelijat. Yhteensä kesätyösetelillä työllistyy vuosittain noin 400 nuorta.

Viime vuosina kysyntä on ollut sen verran suurta, että setelien saajat on jouduttu arpomaan. Tänä kesänä 2026 kesätyöseteliä pystyivät hakemaan vuosina 2007–2009 syntyneet nuoret 9-luokkalaisten lisäksi ja näitä hakemuksia tuli 225 kpl. Alla olevasta taulukosta näkee kesätyösetelien saajien määrien kehityksen vuosittain.

Vuosi	Henkilömäärä	Kesäyrittäjät
2018	37	8
2019	177	6
2020	200	8
2021	370	19
2022	432	25
2023	416	3
2024	392	17
2025	420	7

Taulukko 1: Kesätyösetelien saajien määrä vuosittain

Kesätyöseteliin on varattu vuosittain työllisyyspalvelun budjettiin 150 000 e. Karkeasti laskien se riittää 500 nuoren työllistämiseen, johon ei vielä ole näinä vuosina täysimääräisesti päästy. Haasteena on ollut tuen hakijoiden määrän ennakoimattomuus – koska kesätyösetelin saavat kaikki 9-luokkalaiset nuoret, realisoituu työllistyneiden määrä vasta lokakuun loppuun mennessä, johon mennessä yritysten tulee hakea kesätyösetelin maksatusta. Tästä syystä haettavana olevien setelien lukumäärä on ollut 150 kappaletta.

Kesätyösetelin alkuvaiheessa sitä markkinointiin oppilaitoksiin jalkautumalla ja kertomalla kyseisestä mahdollisuudesta. Nykyään seteli jaetaan opinto-ohjaajien kautta ja he kertovat mahdollisuudesta oppilailleen. Markkinointia on tehty Facebookin ja Instagramin kautta, jota kautta tavoitetaan ehkä paremmin työnantajia kuin nuoria. Nuoria voisi tavoittaa nuorille suunnatut alusta, kuten TikTok, mutta tämän käyttö on parhaillaan selvityksessä Kuopion kaupungilla. Työnantajien markkinointia eli tiedottamista on tehty somen lisäksi myös BusinessKuopion ja yrittäjäjärjestöjen uutiskirjeissä. Lisäksi tietoa nuorille löytyy Kuopion kaupungin verkkosivuilta (www.kuopio.fi/palvelut/kesatyoseteli/). Työnantajille tietoa löytyy Työnantaja-sivustolta (www.kuopio.fi/tyonantajat). Toisaalta paras kesätyösetelin markkinoija on nuori itse kesätyöpaikkaa hakiessaan.

Aloite kesätyösetelin käytön laajentamisesta on kannatettava, sillä jokainen nuori hyötyy kesätyösetelin avulla saatavasta työelämäkokemuksesta sekä kaikenlaisesta työkokemuksesta tulevaisuutta ajatellen. Nuorten työllisyystilanne Kuopiossa kuin valtakunnallisestikin on heikentynyt ja jopa harjoittelupaikkojen saatavuudessa on oppilaitosten mukaan esiintynyt haasteita. Tämä kertoo yleisesti tämänhetkisestä työmarkkinatilanteesta. Aloitteen mukainen kohdejoukko on laaja ja toteutuessaan tulisi harkita kesätyösetelin myöntökriteerijä ja painopisteitä suhteessa käytettävissä olevaan budjettiin. Esimerkiksi pelkästään lukiolaisia on Kuopiossa 2487 kappaletta kaikki luokka-asteet (1-3) huomioiden. Kyse on loppujen lopuksi painopisteistä, mihin kesätyöseteliä halutaan kohdentaa, millä kriteereillä ja millä budjetilla.

Näemme, että 9-luokkalaiset ovat edelleen tärkeä kohderyhmä kesätyösetelien saajiksi. Arvottavien setelien määrää lisäämällä voimme vastata esitettyyn aloitteeseen. Esimerkiksi lisäämällä arvottavien setelien määrää 100 kappaleella, lisäisi se määräraharavarausta 30 000 eurolla. Tämän lisäksi tulee huomioida lisääntyvän hallinnollisen työn lisäkustannukset, joita kasvava kesätyösetelien määrä aiheuttaisi.

Rinnalla on hyvä huomioida muut Kuopion kaupungin mahdollisuudet tukea nuorten työllistymistä kesän ajaksi. Kaupungilla on erikseen käytettävissä määrärahaa opiskelijoiden ja koululaisten kesätyöllistämiseen kaupungin eri yksiköihin. Tässä kohderyhmänä ovat opiskelijat, joilla opinnoista on valmiina maksimissaan 60 %, sekä koululaiset ja lukiolaiset. Budjetti on tulevana kesänä 369 000€ ja tätä kautta työllistyi esimerkiksi vuonna 2025 kaupungille eri tehtäviin 104 henkilöä, joista 20 oli koululaista ja 84 opiskelijaa.

Toimivallan peruste

Kuopion kaupungin hallintosääntö 30 §

Vaikutusten arviointi

Päätösten vaikutusten ennakkoarviointia ei tehdä, kun kyseessä on esityksen vastaamiseen liityvä asia (KH 21.10.2024 § 293).